

DANMARKS RADIO  
TV-Underholdningsafdelingen  
Tv-Byen  
2860 Søborg

Tlf. 01 – 67 12 33

# MATADOR

efter idé af Lise Nørgaard

12. episode

"I LYST OG NØD"

Manuskript: Lise Nørgaard

Prod.nr. 52695 – 9 – 2

## 1936-1937

Instruktør: Erik Balling

F 1

Udenfor Postgårdens sal

Døren til salen på Postgården.

Vi hører foxtrot eller one-step toner inde fra salen. Foruden fru Violets stemme.

*VIOLET:* (i det fjerne)

*En to – vend – en to – ja – kom...*

Lille bord tæt ved døren. Der sidder Schwann og sorterer opkrævninger. Det er betalingsdag.

*VIOLET:* (fra salen)

*Ja – slut - - tak for i aften.*

Schwann på sin ansvarsfyldte post. Døren går op. Unge mennesker kommer hen til bordet og erlægger deres skilling.

F 2

Salen

Misse Møghe samler noder sammen. Fru Violet går ud.

F 3

Uden for salen

Ekspeditionen af kontingentindbetaling standser midlertidig. I køen af unge mennesker ser vi blandt andre Iben, der står og mumler med en ung mand. Hr. Schwann tæller otte tikronesedler op, giver dem til fru Violet, der overrækker dem til Misse, der er nået hen til døren.

*MISSE:* Mange tak, fru Violet.

Schwann ekspederer videre. Iben ser efter Misse, mens den unge mand, hun talte med, betaler.

*IBEN:* Ja, det må hun nok sige – hun spiller efterhånden mere og mere falsk.

Schwann, der har afsluttet regnskabet med den unge mand, ser op, lettere chokeret. Iben skal til at gå videre med kavaleren.

*SCHWANN:* Skal De ikke betale, frk. Skjold Hansen?

Iben vender sig, går videre efter replikken:

*IBEN:* Jeg har ikke penge med i dag.

*SCHWANN:* Nå ikke..

*VIOLET:* Det er i orden, hr. Schwann – Skjold Hansens mangler jo ikke penge.

*SCHWANN:* Nej, men de glemmer åbenbart at tage dem med – det er hver måned.

Fru Violet trækker på skuldrene, ser på listen med krydser.

*VIOLET:* Ellers har de fleste jo betalt.

*SCHWANN:* Ja, det er altid kun de rige, der skal have kredit – sådan var det også i Damernes Magasin.

F 4

Gangen ved restauranten.

Postgårdens vært og en dame, der står let skjult med siden til – det er frk. Jørgensen. På døren står Kontor, værten befinder sig inde i værelset, damen (frk. Jørgensen) ved at lukke sig ud.

*VÆRTEN:* Ja, jeg beklager også – men De kom desværre for sent.

*FRK. JØRGENSEN:* Men en anden gang – måske.

*VÆRTEN:* (halvhjertet) Man ved jo aldrig.

Frk. Jørgensen vender sig, lukker døren.

F 5

Violet og Schwann kommer fra salen – får øje på hende.

*VIOLET:* Inger – næh er det dig..?

*SCHWANN:* Frk. Jørgensen – jamen er De ikke i Haslev?

F 6

Frk. Jørgensen frem mod dem, der trykkes hænder, frk. Jørgensen er nu påtaget munter.

*FRK. JØRGENSEN: Joh – men min søster syntes, jeg skulle have lidt ferie.*

Violet vejer en situation, som der skal skøjtes over.

*VIOLET: Ja det kan vi alle trænge til ind imellem.*

*SCHWANN: Og den ville De så holde HER.?*

*FRK. JØRGENSEN: Ja – er det så mærkeligt*

*VIOLET: Kender du værten?*

*FRK. JØRGENSEN: (på vagt)  
Kender – hvordan?*

*VIOLET: Jeg mener – fordi du kom derindefra.*

*FRK. JØRGENSEN: (påtaget muntert) Jeg ville jo helst bo her – men her er optaget – så jeg må – jamen er det ikke Arnold.?*

F 7

Arnold og Ulla er kommet ud og står ved siden af Schwann.

*ARNOLD: Goddag, frk. Jørgensen – er De i byen.*

*VIOLET: Ja, frk. Jørgensen har ferie – ja var det ikke en overraskelse.?*

Arnold og frk. Jørgensen trykker hånd. Violet ser på Arnold og Ulla.

*VIOLET: Går I med hjem?*

*ARNOLD: Nej tak – mor.*

*ULLA: Nej, jeg skal tidligt i seng.*

De unge mennesker vinker farvel.

F 8

*FRK. JØRGENSEN: Jeg må nok også hellere..*

Violet tager frk. Jørgensens arm.

*VIOLET: Næh Inger, du går i hvert fald først med hjem til mig og får en kop kaffe – hr. Schwann og jeg, vi får altid noget lækkert, når der har været betalingsdag.*

*FRK. JØRGENSEN: Jamen min kuffert, den står hos portieren.*

*SCHWANN: Den henter jeg, frk. Jørgensen – så kan damerne begynde at gå.*

F 9

Gaden

Violet og frk. Jørgensen.

Violet har stukket sin arm under frk.

Jørgensens. De går langsomt, vender sig. Schwann op på siden af dem, segnefærdig under meget stor kuffert.

*SCHWANN: Man skulle tro, De havde taget Deres søster med.*

Frk. Jørgensen studser – på vagt.

*FRK. JØRGENSEN: Hvad mener De?*

*SCHWANN: Så tung den er.*

*FRK. JØRGENSEN: Jeg har jo været langt omkring – i ferien.*

Gaden uden for Mads ejendom og den nye bank. Frk. Jørgensen vil tale om noget andet, ser over mod Mads hus, der nu er stort, meget moderne for tiden.

*FRK. JØRGENSEN: Du forbarmende – det er stadig HAM.*

*SCHWANN: Om det er ham, frk. Jørgensen – det er ikke det eneste – de bygger og breder sig – og hvad mener De om det der.?*

Schwann gør en sigende bevægelse mod Omegnsbanken.

F 10

Frk. Jørgensen ser og vender sig bort.

F 11

Varnæs dagligstue.

Elisabeth og Regitze spiller firhændig.

Maude, Ulrik og Varnæs lytter til.

Der står kaffekopper på bordet.

(Der spilles en af de Beethoven-symfonier, der er transskriberet til firhændig)

Musikken slutter, bifald fra tilhørerne.

*VARNÆS: Det må jeg sige – er alle dine elever så dygtige?*

*ELISABETH: Gid det var så vel.*

*MAUDE: Ja, at høre på alle de umusikalske børn. At du kan holde det ud.*

*ELISABETH: Ork – når man får fire kroner i timen lærer man at vende det døde øre til.*

*MAUDE: Jeg begriber ikke, du kan – jeg kan ikke engang holde ud at høre mig selv spille.*

*ELISABETH: Det er fordi du aldrig øver dig – hvorfor spiller du ikke sammen med Hans Christian.?*

*REGITZE: Ja, som i gamle dage.*

Ulrik med en bog, ser op.

*ULRIK: Ja, nu får ikke har alt det overarbejde mere.*

F 12

Døren går op, Laura kommer ind, dyster.

*LAURA: Undskyld – men der er noget, jeg synes, jeg vil sige.*

*MAUDE: Ja, Laura..?*

*LAURA: Måske kan vi få Agnes igen.*

*MAUDE: Agnes – jamen har hun ikke et lille barn – og manden..?*

*LAURA: Han skal til Spanien.*

*MAUDE: Jamen Gud, er det ikke der, de har borgerkrig.?*

*LAURA: Han har fundet ud af, at han vil ned og slås – med tyskeren.*

*MAUDE: Hvorfor skal det foregå i Spanien?*

*LAURA: Det er den tysker, der bor hos grisehandleren ude i Korsbæk Huse.*

F 13

Elisabeth, Regitze og Ulrik følger samtalen.

*MAUDE: Jamen hvis de skal slås, kan de så ikke slås her?*

*ULRIK: Mor, de skal i krig – sammen.*

*ELISABETH: Mod fascisterne.*

*LAURA: (nikker) Jeg sagde osse til hende, at det kom der af at gifte sig med en bolsjevik.*

*VARNÆS: Har hun været her – herregud.*

*LAURA: Hun har siddet og brølet i køkkenet hele eftermiddagen.*

*MAUDE: Sikke tider.*

*ELISABETH: Ja, men sådan er det nu engang, det er jo godt, der er nogen, der gør noget ved det.*

*LAURA: så hvis den lille kunne være i haven eller i Agnes gamle værelse. – Det var det, jeg skulle spørge om – hvis fruhen altså vil have Agnes igen.?*

*MAUDE: Ja det ville da være en sand lykke.*

*LAURA: Så kan vi osse komme af med Doris.*

ULRIK: Ja, den so!

VARNÆS: Hvad er det, du siger knægt?

F 14

Laura på vej ud. Vender sig i døren.

LAURA: Hvis bankdirektøren vil have mig undskyldt – det er ikke for meget sagt - om Doris.

Lukker døren efter sig.

MAUDE: I krig – det skulle man også opleve – men intet er åbenbart så galt, at det ikke er godt for noget.

ELISABETH: For hvad?

MAUDE: Det spørger du om – hvis du anede, hvor svært det er at få fat i en ordentlig stuepige.

F 15

Kaffebord hos fru Violet.

Lagkage og lækkerier bydes rundt.

FRK. JØRGENSEN: Og min søster s butik er en af de mest eksklusive i Haslev – en lille, men fin forretning - - Hvordan går det for resten med Arnold?

VIOLET: Arnold har fået en stor stilling.

FRK. JØRGENSEN: Det er bare så frygteligt at tænke på – at det er ovre hos HAM.

SCHWANN: Alt bliver mere og mere frygteligt, frk. Jørgensen – det kan jeg forsikre Dem – intet er som før.

FRK. JØRGENSEN: Og den unge dame, jeg så ham med på Postgården?

VIOLET: Det er min niece – Ulla - - de danser for på ungdomsholdet.

FRK. JØRGENSEN: Hun så ud til at være en nydelig ung pige.

VIOLET: Og dygtig – hun er bankassistent i den nye bank.

SCHWANN: (emsigt) Ja, men først var hun i den gamle.

FRK. JØRGENSEN: Hvorfor blev hun så ikke der?

SCHWANN: Det er en længere historie, ork, frk. Jørgensen, hvis De anede, hvad vi har set og oplevet her i Korsbæk siden De rejste.

VIOLET: (anråbende) Hr. Schwann!

SCHWANN: Der er jo ingen, der bebrejder frk. Jacobsen noget – selvom...

FRK. JØRGENSEN: Frk. Jacobsen..?

VIOLET: Ja, det er Ulla.

SCHWANN: Ja, det lille skind – var et ikke for Dem, fru Violet – der plejede og passede hende her – så var hun sikkert død derhenne på pensionatet.

VIOLET: Nu bliver jeg snart vred, hvis De siger mere, hr. Schwann – De som ellers er sådan en fin mand – vil du ikke have et stykke kage til, Inger.?

F 16

Frk. Jørgensen ser interesseret fra den ene til den anden.

FRK. JØRGENSEN: Nej, jeg må hellere se at få et værelse på Jernbanehotellet.

SCHWANN: Der bliver ellers mere og mere simpelt.

FRK. JØRGENSEN: Det er kun for en enkelt nat – ferien er forbi i morgen.

Ser på Violet og Schwann, vil overbevise dem. Rejser sig.

FRK. JØRGENSEN: Der er jo grænser for, hvor længe min søster kan undvære mig.

Schwann og fru Violet rejser sig også.

F 17

Røde og Agnes lille hus.

Lys i vinduerne.

F 18

Agnes og Rødes stue.

Røde går til og fra og pakker.

Agnes står med en 6-8 måneders baby på armen.

*AGNES: (i tårer) Ham her (rækker babyen frem) betyder han heller ikke noget?*

*RØDE: Jo, han betyder også noget.*

*AGNES: Hvad skal der blive af os?*

*RØDE: Hvis ikke I kan klare jer – nu siger jeg det for tyvende gang – så har du adresserne på kammeraterne i København – og du har jo også talt med Laura.*

F 19

Agnes har sat sig ved bordet, sidder ganske stille med babyen. Røde utilpas, derfor mere løs i tonen end han ønsker.

*RØDE: Man skulle tro, jeg forlod dig for en anden kvinde – sådan som du tager på vej.*

*AGNES: Partiet – det er efterhånden ligeså galt som hvis du havde fundet en eller anden møgmær – de vinker – og du springer – og nu skal du ned og slås ihjel.*

*RØDE: Sludder og vrøvl, Agnes – inden du ser dig om, er jeg tilbage igen – jo flere vi kommer derned – jo hurtigere går det.*

*AGNES: (græder) Men hvad – du kan jo ikke slås – hvad ved du om at skyde – og krybe frem på maven i mudder og kaste bomber – og grave dig ned i huller i jorden – og (græder højlydt) kravle rundt og lede efter det ben, der er skudt af.*

*RØDE: Hvor har du dog alt det fra?*

*AGNES: Det har jeg da set i ugerevyen henne i Kosmorama – og uuuuuu – det eneste, du kender til at slås – det var dengang du gav Boldt det der blå øje..*

*RØDE: Det var jeg da meget god til.*

*AGNES: Det gjorde du osse for min skyld.*

F 20

Røde sætter sig ved siden af hende, tager hende i hånden.

*RØDE: Agnes – det her – det er også for din skyld – og knægtens – og alle andre menneskers – men først og fremmest for jeres.*

*AGNES: Det er noget Herbert har sat i dig.*

*RØDE: Herbert og jeg – vi tænker ens – men vi sætter ikke noget i hovedet på hinanden.*

*AGNES: Og Herbert – han kan ikke engang klaske en edderkop – han bliver også skudt.*

*RØDE: Herbert er klog nok – vist gør han ej.*

*AGNES: Men så kommer i hjem uden arme og ben – og du mister dit arbejde – på grund af nogle vildtfremmede mennesker.*

Røde rejser sig, begynder at putte sokker i vadsækken.

*RØDE: Prøv nu at få ind i dit lille våde hoved, at det ikke er for vildtfremmede mennesker, men for en sag.*

*AGNES: (ad sin egen tankebane) Og så kan du køre i rullestol op og ned ad gaden – lissom fru Møghe.*

*RØDE: Ja, vi kan blive et flot par – Agnes - tør nu dine øjne.*

Tager et lommelørklæde op af lommen og tørrer hendes våde ansigt.

*RØDE: Du må lade som ingenting, til vi er afsted – vil du love mig det – ellers..*

*AGNES: Ellers hvad?*

*RØDE: Ellers kan du og knægten ikke følge mig til stationen.*

F 21

Agnes rejser sig. Tørrer selv de sidste tårer bort. Snøfter.

*AGNES: Så må jeg hellere smøre en madpakke.*

F 22

Rejser sig, går ud i køkkenet.

F 23

Hos grisehandleren, Køkkenet.

Katrine står og skærer en stor madpakke.

Herbert kommer ind med sin bylt.

*KATRINE: Her er så til færgen og til et par dage til – og så passer du på du ikke bliver skudt. (hæver stemmen) Larsen, så kan I godt køre.*

F 24

Grisehandleren ind.

*GRISEHANDLEREN: Om jeg begriber dig, tysker – du siger du er pacifist.*

*KATRINE: Der er så meget, du ikke begriber..*

Herbert tager madpakken og omfavner Katrine, lige så stille. Katrine er bevæget.

*HERBERT: Tak – jeg kommer tilbage.*

Katrine snøfter diskret, hun vil ikke sådan gi' sig.

*GRISEHANDLEREN: Du ser sgu ikke ud til at kunne gøre en flue fortræd.*

*KATRINE: Det er heller ikke fluer, han skal slå ihjel – det er svin.*

*GRISEHANDLEREN: (tilstræbt muntert) Ja nu kommer vi næsten i samme branche..*

Dasker Herbert på skulderen.  
De går ud.

F 25

Katrine ser efter dem

Hører bilen starte.

F 26

Jernbanerestauranten.

Den fine afdeling.

Tæt om Vicki, der sidder alene ved et bord med en kop kaffe.

Zoom tilbage – inde bagved fornemmes

Boldt og et par gæster – og Fede ved

stambordet. Vicki skotter utålmodigt derind.

F 27

Gennem vinduet mod stationen.

Grisehandlerens bil kommer. Parkerer.

F 28

I grisehandlerens bil.

Grisehandleren og Herbert.

Herbert tager sin vadsæk.

*HERBERT: Jamen så – farvel – og..*

*GRISEHANDLEREN: Jeg går med – jeg skal da sige farvel til Røde.*

*HERBERT: Åh – ja..*

Han er på vej ud.

*GRISEHANDLEREN: Synes du for resten, det er rigtigt..?*

*HERBERT: (tøver) Hvilket..?*

*GRISEHANDLEREN: At lokke Røde med på den galej? Med Agnes – og den lille – og det hele..?*

*HERBERT: (reserveret) Lauritz er sig selv – han kan ikke lokkes.*

Klip til

F 29

Jernbanerestauranten.

Røde og Agnes med barnet kommer ind udefra – standser ved trappen ude i forstuen.

*BOLDT: Nå, nu kommer her sgu osse småbørn.*

*RØDE: Vi går bare ind og sidder lidt.*

*AGNES. Der er næsten en time, til toget går*

*RØDE: Lad være at sige noget, de ved det ikke.*

F 30

Fede ved stambordet.

Boldt ser op. Frk. Jørgensen passerer og går op ad trappen, ser også på den lille familie. Agnes og Røde ignorer Boldt og sætter sig hos Fede. Boldt kommer svansende og stiller øl. Medbringer også et lille glas og en madeira-flaske.

*BOLDT: Såvidt jeg mindes, foretrækker fru den drue – desværre ser jeg mig ikke i stand til at give den lille bryst – jeg ejer jo ikke fruens attributter.*

Svanser tilbage til disken.

Røde ser ondt efter ham. Agnes sårbar og såret. Røde iagttager hendes ansigt. Fede også.

*FEDE: Hold din kæft, Boldt.*

F 31

Grisehandleren og Herbert kommer ind. Herbert ser efter Vicki – går ind i restauranten til hende.

F 32

Grisehandleren sætter sig ved bordet hos Røde og Agnes og Fede. Der er beklemt tavshed. Agnes snøfter lidt. Grisehandleren ser på hende – på barnet – ser så på Røde.

*GRISEHANDLEREN: Hvorfor faen ku du ikke osse bare nøjes med at være en ganske almindelig socialdemokrat!?*

F 33

Den fine afdeling.

Herbert og Vicki sammen.

Inde fra folkestuen hører vi grisehandleren bestille en omgang.

*VICKI: Ja – med dig er det rigtigt – sådan kan jeg godt se på det – jeg skal jo tilbage til seminariet – jeg klarer mig - - men Agnes..*

*HERBERT: Agnes?*

*VICKI: Agnes og den lille dreng – hvad med dem.?*

*HERBERT: der er jo en mening med det, vi gør.*

*VICKI: Ja – for dit vedkommende – men for Rødes - - er der rigtig nogen mening i, at hun skal slide og slæbe for andre igen – og han mister sin stilling – og han kan jo ikke digte.*

Herbert tier.

*VICKI: Ved du, hvornår det slog ned i mig?*

Herbert ser på hende, spørgende.

*VICKI: I går – da jeg var til te hos fru Varnæs – der hvor agnes har været før – alle de damer – der sad de – de var nærmest lykkelige over, at der var borgerkrig i Spanien – for..*

*HERBERT. For hvad, Vicki?*

*VICKI: For så kunne fru Varnæs – få sin dygtige stuepige igen – og det er der – jeg kan ikke finde nogen rigtig mening.*

*HERBERT: Med hvad?*

*VICKI: Med det, Røde nu gør.*

I det samme høres klokken fra stationen.



Herbert reagerer – tager Vickis hånd.

F 34

Jernbanerestauranten.

Nær Agnes. Hun reagerer også – ser op – angst - -

F 35

Herbert kommer ind fra restauranten.

F 36

Røde lægger hånden på Agnes skulder.  
Hun ser skræmt ud.

*RØDE: (hvisker) Jeg går nu med Herbert – du bliver bare siddende lidt og lader som ingenting – (Højt til ære for Boldt) Herbert og jeg skal lige et smut over på banen.*

*FEDE: Jeg må til og hjem og se, hvad konen har.*

Fede rejser sig. Grisehandleren også. Røde ser tilbage på Agnes.

F 37

Boldt observerer det.

*BOLDT: Jeg skal nok tage mig af fru, mens hun venter, Lauritz Jensen.*

F 38

Rødes ansigt.

F 38A

Nær Agnes –  
Hun ser efter ham.

F 39

Hendes POV  
Røde forsvinder ud sammen med de andre.

F 40

Vicki kommer ind. Går hen til Agnes bord.  
Vicki sætter sig overfor Agnes.

*AGNES: De er rejst nu..*

Vicki nikker.

F 41

Boldt står ved bordet med servietten over armen, finere stil end ellers.

*BOLDT: Fruen ønsker..?*

*VICKI: Ingenting.*

Boldt fjerner sig.

*BOLDT: Bevares..*

*VICKI: (lavmælt til Agnes) Jeg synes bare – hvis De vil have det – så vil jeg gerne følge Dem hjem.*

*AGNES: Vil De, fru Arnesen.*

*VICKI: Kald mig bare Vicki – vi er i samme båd. (nikker mod drengen) Hvor er han sød – hvad hedder han?*

*AGNES: Aksel – det ville Lauritz absolut ha.*

Rejser sig, tager den lille dreng på armen.  
Vicki rejser sig også.

F 42

Agnes med drengen på armen.  
Tårerne triller igen.

F 43

Mads dagligstue.

Ingeborg sidder og prøver at læse i sin bog.  
Hun har ventet længe – er bekymret – utålmodig. Hører en dør – rejser sig.

F 44

Mads kommer ind.

*INGEBORG: Endelig – hvordan gik det, Mads?*

*MADS: De blev ved – at spørge..*

*INGEBORG: Jamen om hvad?*

*MADS: Om min forbindelse med Godtfred Lund.*

*INGEBORG: De spørger vel alle, for at komme til bunds i hans sager.*

MADS: Jeg ved godt, hvem der står bag spørgsmålene til mig.

INGEBORG: Det er vel Skjold Hansen.

MADS: Ja, han gør sit bedste for at få konen til at snakke.

INGEBORG: Hvad kan hun fortælle, det arme forvildede menneske.?

MADS: En hel masse forvildet snak – der giver anledning til en hel masse spørgsmål – hvorfor gav jeg familien kredit – kendte jeg deres situation – vidste jeg noget om underslæbet – spillede jeg sammen med ham dengang – med arealet til fabrikken – gav jeg ham penge for at ordne sagen – og så videre – og så videre..

INGEBORG: Vil du ikke have noget at spise?

MADS: Jeg har spist – der blev hentet kaffe og smørrebrød.

INGEBORG: Så har du da prøvet det.

MADS: Hvilket?

INGEBORG: At blive bespist på det offentlige regning.

MADS: (hidsigt) Jeg skylder ikke dem noget, jeg skylder ikke nogen noget – og slet ikke et offentlige – jeg er den største skatteyder her i byen – jeg er den, der skaffer folk i arbejde – og så skal man finde sig i..

INGEBORG: Du er træt Mads.

MADS: Ja, men ikke så træt, at de kan rende mig over ende – de har ingen beviser – for noget som helst – de har kun en forstyrret kones fantasier.

INGEBORG: Jeg afskyede den mand – du skulle aldrig have indladt dig med ham.

MADS: Indladt – er det strafbart at henvende sig til byens embedsmænd.

INGEBORG: Du gjorde det vel, fordi det altid skal gå så stærkt med dig.

MADS: Du siger det, som om det var en skam.

INGEBORG. Det kommer an på – Mads – hvis der følger had og misundelse med i kølvandet..

MADS: Så?

INGEBORG: Så ender det sådan – som nu.

MADS: Det her – det er ikke endt endnu – jeg tror jeg går i seng – godnat.

Går mod døren. Åbner den, går ud.  
Ingeborg ser efter ham.

F 45

Agnes stue. Samme aften.

Vicki og Agnes sidder over for hinanden med en kop kaffe.

Stemningen er lav. Vicki ser sig omkring.

VICKI: Hvor er her ellers rart.

AGNES: Det kan De da ikke sige, De som er vant til..

VICKI: Små beskidte tredjerangs-hoteller – og et kvistværrelse i København – det er længe siden, jeg boede bedre – og når jeg skal læse, skal jeg bo på pensionat.

AGNES: Men på kasernen – det ser da så flot ud – oberstens lejlighed på førstesalen.

VICKI: Det er i hvert fald ikke så hyggeligt som her.

AGNES: (tonløst, hun har grædt nok) og alligevel er han rejst fra os – jeg syntes jo også – vi havde det så godt – og i morgen skal jeg gå på stationen og fortælle, de ikke ser ham mere – og så mister han sin plads.

Vicki rejser sig.

VICKI: *Jeg kommer igen – det hele bliver måske ikke så slemt – så kan vi også vise hinanden brevene – ikke.*

F 46

Agnes nikker uden overbevisning.  
Vicki rækker hende hånden.

VICKI: *Godnat Agnes.*

AGNES: *Godnat – og tak..*

Vicki går. Agnes går rundt i stuen, samler kopperne. Går ud i køkkenet. Mens vi ser den lukkede køkkendør.

(Lyd af dør, der åbnes og lukkes)

Køkkendøren åbnes igen. Agnes ansigt. Først forskrækket, så panisk, som om hun ser et spøgelse.

AGNES: *Lauritz – er det dig..?*

F 47

Værelsets modsatte side. Røde kommer ind med sin vadsæk.

RØDE: *Ja – du ser ud, som om jeg er et spøgelse..*

AGNES: *Hvor kommer du fra – du rejste jo med Englandstoget..*

RØDE: *Englandstoget holder i Slagelse.*

De står lidt og ser på hinanden.

F 48

Så går Agnes i favnen på ham.

AGNES: *Bliver du hos os, Lauritz?*

RØDE: (genert) *Ja, det ser sådan ud.*

Kysser hende, begynder derefter med energiske bevægelser at pakke sin kuffert ud.

F 49

Sætter madpakken.

RØDE: *Her har vi smørrebrød til flere dage.*

Fortsætter udpakningen. Sokker, som han lægger på bordet.

RØDE: *Og aldrig i mit liv har jeg haft så mange rene sokker.*

F 50

Varnæs dagligstue. Eftermiddag.

Maude med Amtstidende, da Varnæs kommer ind. Amtstidende er fyldt med stof om Lund-historien. Overskrift:

**”Modtog Lund ogsaa Bestiktelser?”**

Underrubrik:

**”Nye Afhøringer i Forbindelse med Raadhus-Skandalen.”**

F 51

Da Varnæs kommer ind, placerer Maude avisen, så vi kan se overskrifterne tæt på.

MAUDE: *Har du set, de skriver stadig om den sag – og hvad er det nu, de hentyder til.*

VARNÆS: *Til vores genbo, Mads Skjern.*

MAUDE: *Hvorfor skriver de det så ikke?*

VARNÆS: *Fordi redaktør Karlsen går på kattepoter – Skjern er formentlig hans bedste annoncør – men det ærgrer Skjold Hansen ud af hans gode skind.*

MAUDE: *Skjold Hansen? Hvorfor dog det?*

VARNÆS: *Fordi det kribler i hans fingre for at få fat i nakkeskindet på Mads Skjern – nu ser det næsten ud til at lykkes - - han hævder, han gør det for bankens skyld.*

F 52

Døren går op. Laura ind.

Maude lægger avisen igen. Varnæs, der er henne for at tage et glas sherry, vender sig.

MAUDE: *Ja, Laura.?*

LAURA: *Det er om Agnes – hun kommer ikke alligevel – bolsjevikken – han fortrød.*

VARNÆS: Det var da et held.

MAUDE: Det kan du sagtens sige – nu troede vi lige – hvad nu.?

LAURA: det går i hvert fald ikke med Doris – hun vasker sig ikke engang, når hun står op.

MAUDE. (gyser) så skal vi til at avertere igen, Hans Christian.

LAURA: det var bare det jeg ville sige – det med Agnes.

Laura parat til at lukke døren.

MAUDE: Tak Laura.

F 53

Varnæs sætter sig.

VARNÆS: Hvor mange stuepiger har vi egentlig haft siden Agnes?

MAUDE: Det må du ikke forlange, at jeg skal have tal på – jeg dur ikke til det, Hans Christian – det var helt anderledes i Elisabeths tid – sommetider tænker jeg på..

VARNÆS: At hvad?

MAUDE: At jeg er håbløs at være gift med..

VARNÆS: Maude!

MAUDE: Elisabeth havde ret..

VARNÆS: I hvad, Maude?

MAUDE: I at sådan nogen som os – vi kan ingenting, når det kommer til stykket.

VARNÆS: Du kan da male, Maude.

MAUDE: Kan jeg..?

VARNÆS: Ja selvfølgelig kan du, det sagde Ernst jo også – han må i hvert fald vide det.

MAUDE: Og hvornår skulle jeg male – i det her kaos – jeg har på fornemmelsen, at Laura også kan rejse hvad dag det skal være.

VARNÆS: Du skal bare have en mage til Elisabeth.

MAUDE: Hvor skulle jeg få hende fra?

VARNÆS: En husholderske – en, der kan styre alt det – en husholderske og selskabsdame.

MAUDE: Tror du..?

Varnæs tager hende kærligt om skuldrene.

VARNÆS: Og så maler du og bliver en berømt kunstner, der kaster glans over hele familien.

Maude lægger armene om halsen på ham, siger afværgende:

MAUDE: Åh, Hans Christian.

F 54

Gaden Dag.

Schwann på vej med inkassatormappen. Standser ved Amtstidendes udhængsskab. Studerer overskrifterne om rådhuskandalen. Går videre.

F 55

Jernbanerestauranten.

Boldt stiller en pilsner foran grisehandleren, der sidder med Fede.

GRISEHANDLEREN. Hvor er Røde?

FEDE: Rødes veje er uransagelige.

Grisehandleren lægger et postkort på bordet.

GRISEHANDLEREN: Jeg sku ellers ha ham til at fortælle hvad der står her – det er fra Herbert.

FEDE: Er det på tysk – han ku da tale dansk, sådan da.

*GRISEHANDLEREN. Men han skriver altså på tysk – kan De tysk, Boldt.?*

*BOLDT: Nej, det germanske glemte de at lære os i kommuneskolen i Holbæk.*

Boldt reagerer lidt ved skranken.  
Grisehandleren og Fede dechifrerer.

*GRISEHANDLEREN: (mumler)  
Spanische Grenze – ja det må jo være grænsen – men så det her – Dörffer zer - - hvad for noget – jeg lovede ellers Katrine at få det oversat, måske kan Ingeborg – eller Ellen..*

*BOLDT: Her i etablissementet er vi for resten leveringsdygtige i en dame med realeksamen.*

F 56  
Boldt mod køkkendøren, mens grisehandleren og Fede ser spørgende efter ham. Boldt åbner døren.

*BOLDT: Frk. Jørgensen, kan De tysk?*

Frk. Jørgensen i døren. Dog ikke sådan at hun kan se ind i restauranten. Hun er i stort forklæde, står med en pande og en klud i hånden. Nikker.

*BOLDT: Så kan De lige assistere et par herrer.*

Vender sig, går tilbage mod skranken, vender sig mod grisehandlerens bord.

F 57  
Døren til restauranten. Schwann kommer ind med inkassatormappen.

*BOLDT: Hr. Schwann, De ønsker?*

*SCHWANN: det gælder brand og tyveriforsikringspræmien.*

Schwann røder papiret frem fra inkassatormappen. Ser sig om.  
Ser fjernt bord.

*SCHWANN: Og så kan De servere mig tre stykker uspecificeret smørrebrød og en lys pilsner.*

Schwann går hen til det fjerne bord, så langt fra grisehandlerbordet som muligt.

F 58  
Boldt går til døren til køkkenet. Råber.

*BOLDT: Tre uspecificerede – og frk. Jørgensen – de herrer venter.*

Frk. Jørgensen kommer frem i døren. Går over til det anviste bord uden at se Schwann.

F 59  
Han ser til gengæld hende – og er målløs.

F 60  
Frk. Jørgensen talerlavmælt til Boldt.

*FRK. JØRGENSEN: Jeg skulle lige lægge forklædet.*

*BOLDT: Hvad fanden sku De lægge forklædet for – De sku jo ud og vaske op igen – det er de to herrer.*

Frk. Jørgensen går over til det anviste bord.  
Boldt igen ved skranken.

F 61  
Bordet. Frk. Jørgensen står bøjet over postkortet, grisehandleren og Fede følger med.

*FRK. JØRGENSEN: Der står (langsomt) Jeg er via England nu kommet gennem Frankrig til den spanske grænse og i morgen går det løs, de siger, at mange landsbyer allerede er ødelagt og flere byer halvt i ruiner – så de har brug for min hjælp – am herzlichen – altså hjerteligst, Herbert.*

*GRISEHANDLEREN: Som De dog kan – må vi ikke byde et eller andet.?*

Boldt står og griner. Frk. Jørgensen har stadig ikke set Schwann.

*FRK. JØRGENSEN: (afmålt) Nej tak – jeg har vigtigt arbejde at passe.*

Fulgt af forlegne blikke fra stambordet går frk. Jørgensen tilbage. Mod køkkenet. Boldt sejler gennem lokalet med service og den lyse øl til Schwann, der har taget Amtstidende op foran sit ansigt.

F 62

Fede ser mod køkkenet.

*FEDE: Var det ikke..?*

Grisehandleren nikker.

Ryster medlidende på hovedet.

F 63

Boldt er nået til Schwanns bord. Schwann ser op.

*SCHWANN: Den dame, der kunne tysk – hvad laver hun ellers her.?*

*BOLDT: Ja, hende må De da kende, hr. Schwann – hun vasker op.*

*SCHWANN: Hvor længe har hun gjort det?*

*BOLDT: Det skal nok være en lille månedstid*

F 64

Mads og Ingeborgs stue. Aften. Ingeborg læsende, Mads med nogle rapporter over for Kristen. De sidder ved skrivebordet.

F 65

Gudrun står i døren med Erik, der er i nattøj. Han er fire år nu.

*GUDRUN: Så vil Erik gerne sige godnat.*

F 66

Ingeborg rejser sig og tager drengen op.

*INGEBORG: Nu skal jeg bære dig ind.*

Vender sig mod de to ved skrivebordet.

*INGEBORG: Så vil Erik gerne sige godnat.*

F 67

Kristen vender sig og vinker.

*KRISTEN: Godnat kammerat.*

Mads fordybet i det han læser.

F 68

Ingeborg ser på ham, vender om på hælen og bærer drengen ud.

*INGEBORG: Din far har åbenbart ikke tid.*

F 69

Mads studser og hans distræte godnathilsen når ikke Erik og Ingeborg.

*MADS: Nu er hun gået – der er noget, jeg vil spørge dig om.*

*KRISTEN: Og det er..?*

*MADS: Er det rigtigt, hvad jeg har hørt?*

*KRISTEN: Om..?*

*MADS: At du ses med Skjold Hansens datter?*

*KRISTEN: (griner) Iben – jo, hende løber jeg ind i nu og da, eller – det er snarere hende, der har det med at løbe ind i mig.*

*MADS: Vil det sige, at det andet – med frk. Friis er forbi.?*

*KRISTEN: Det håber jeg sandelig ikke.*

*MADS: Jeg forstår dig ikke – hun gifter sig jo aldrig med dig – du er til grin – vi er til grin.*

*KRISTEN. Du tager fejl – jeg er ikke til grin – hun er villig til at følge med, hvis jeg tager tilbage til Fredericia – eller et hvilket som helst andet sted – bare ikke her.*

*MADS: Og så vil du måske forlade den synkende skude?*

F 70

De to brødre ser på hinanden.

*KRISTEN: Hvad tror du?*

*MADS: Efterhånden ved jeg ikke, hvad jeg skal tro – om nogen af jer.*

*KRISTEN: Så må jeg hellere fortælle, at jeg måske ville forlade skuden, hvis der ikke var noget i vejen – men nu..*

*MADS: Nu..?*

*KRISTEN: Nu bliver jeg.*

F 71

Kristen rejser sig, i det samme kommer Ingeborg ind.

*INGEBORG: Går du?*

*KRISTEN: Jeg har en aftale.*

Vinker og forlader stuen.

F 72

Ingeborg står lidt – ser på Mads.

*INGEBORG: Vi må tale sammen.*

*MADS: Om hvad?*

*INGEBORG: Det her går ud over børnene.*

*MADS: Det er ikke min mening.*

Han gør tegn mod avisen på bordet.

*MADS: Det er heller ikke mig, der skriver de artikler.*

*INGEBORG: Du taler heller ikke til mig.*

*MADS: Du tro jo heller ikke på mig.*

*INGEBORG: Har jeg sagt det?*

*MADS: Jamen gør du?*

*INGEBORG: Det er ikke spørgsmålet – det drejer sig om, om jeg står sammen med dig eller ej –*

F 73

Ingeborg står nu bag Mads, der er så knækket som han kan blive.

*INGEBORG: Og det gør jeg – og det må du tro på (Stryger ham over håret.) –Og du må også tro på, at så er alt andet ligemeget.*

F 74

Jernbanerestauranten.

Sen aften. Ingen gæster – Boldt i baglokalet på divanen. Køkkendøren går op, frk. Jørgensen kommer ud, ser sig sky om og begynder at gå.

F 75

Ude i den fine afdeling sidder fru Violet. Hun ser hende, rejser sig. (I baggrunden høres radioen, der transmitterer den engelske kong Edwards abdikation direkte fra London.)

F 76

Violet indhenter frk. Jørgensen ved trappen, tager hende i armen.

*VIOLET: Inger!*

*FRK. JØRGENSEN: (tonløst) Ja..*

*VIOLET: Hr. Schwann fortalte..*

*FRK. JØRGENSEN: Det tænkte jeg nok..*

*VIOLET: Nu går vi hjem til mig.*

Stikker sin arm ind under frk. Jørgensen.

F 77

Elisabeths lejlighed.

(samme aften) Kristen og Elisabeth. Kristen står med ryggen til og stirrer ud ad vinduet.

F 78

Elisabeth sidder og taler til ham. Den famøse Amtsavis ligger også på bordet der.

*ELISABETH: Hvis du vil gøre mig vred, så skal du bare komme her og påstå, at jeg lader mig påvirke af, hvad der står i aviserne – Det er helt andre faktorer.*

*KRISTEN: Hvilke?*

*ELISABETH: Forholdet mellem dig og mig – det er umuligt her, på grund af min familie - - og..*

*KRISTEN: På grund af min.*

*ELISABETH: Måske navnlig fordi du forventer noget andet af mig end det, jeg kan give dig.*

*KRISTEN: Det siger du efter fem år.*

*ELISABETH: Det er måske ikke din skyld, men jeg har forandret mig i de fem år – Jeg er ikke den lille ydmyge tante, du samlede op på Postgårdens restaurant.*

F 79

Kristen går hen og sætter sig ved siden af hende.

*KRISTEN: Vi har jo begge forandret os – og jeg vil ha' dig som du er nu.*

*ELISABETH: Vil du?*

*KRISTEN: Vi har altid bare trampet rundt i denne by – frem og tilbage – hvis vi rejste bort..*

*ELISABETH: Det kan du jo ikke nu – det forstår jeg godt.*

*KRISTEN: Så blot en ferie – det har vi talt om så tit.*

*ELISABETH: (smiler) Ja talt, men så har du aldrig haft tid, når det kom til stykket.*

*KRISTEN: Nu tager jeg mig tid – jeg lover dig.*

Tager hendes hånd.

*ELISABETH: Nu – det ved du, du ikke kan.*

*KRISTEN: Så snart nytårs-opgørelsen er overstået – er det en aftale? Hvor vil du hen? Amerika – Grækenland – Schweiz – Italien – Frankrig om det så er Tyskland – så tog jeg derved for din skyld.*

*ELISABETH: Vorherre bevares.*

*KRISTEN: Der kan du se, hvad jeg vil gøre for dig.*

*ELISABETH: Paris..?*

*KRISTEN: D'accord! (gør en sværgende bevægelse)*

F 80

Fru Violets stue.

Violet og frk. Jørgensen, der tørrer tårer væk.

*VIOLET: Så – så – nu bliver du her.*

*FRK. JØRGENSEN: Det var jo det eneste arbejde, jeg kunne få.*

*VIOLET: Den dag på Postgården..*

*FRK. JØRGENSEN: De søgte en oldfrue – men pladsen var optaget – sagde han.*

*VIOLET: Jamen din søster i Haslev – Emmy – hun havde jo brug for dig.*

F 81

Frk. Jørgensen ser op.

*FRK. JØRGENSEN: Emmy – den første tid gik det – jeg fik jo ikke ret meget for det, men så - - du skulle vide, hvordan det er at spise nådsensbrød..*

*VIOLET: Du er da hendes søster.*

*FRK. JØRGENSEN: Til sidst hadede hun synet af mig – hun har en kæreste.*



VIOLET: (naivt) Skal Emmy giftes?

FRK. JØRGENSEN: Han er gift i forvejen. Han er en af de store i missionen dernede – og så var jeg pludselig i huset – og der må jo ikke snakkes – så han hadede mig også – og ville have mig ud.

VIOLET: Det kunne han vel ikke bestemme.

FRK. JØRGENSEN: Det er ham, der har sat Emmy i gang med forretningen, og hjulpet hende med huset. Og mor, der troede, det var Emmy selv. Jeg hørte altid om, hvor dygtig Emmy var – og hvad er hun – ikke bedre end Elna Makkegaard, der stak af med byrådssekretæren – han havde vel osse betalt hendes chokoladebutik.

Det trækker igen om munden på frk. Jørgensen. Violet ser på hende, fuld af medfølelse.

VIOLET: Ja Gud ved, hvor hun er nu.

FRK. JØRGENSEN: Og hun hånede mig og sagde, at hvis jeg havde spillet mine kort bedre hos Albert, mens tid var – i stedet for at gå for en lille løn – skulle jeg have taget penge fra Albert.?

VIOLET: Nej, du har altid været stolt, Inger – det er ingen skam.

FRK. JØRGENSEN: Og hvor har det bragt mig? Jeg er køkkenpige til 55 kr. om måneden – mellem tarvelige mennesker – sådan er jeg endt.

VIOLET: Nej, sådan er du ikke endt – ved du, at bankdirektør Varnæs – dem kendte du jo – de søger en dannet dame.

FRK. JØRGENSEN: Jeg kender jo ikke noget til bankarbejde.

VIOLET: Ikke til banken, til privaten. En dannet dame, der kan føre huset og være til selskab og nytte.

FRK. JØRGENSEN: Hvem siger de vil have mig?

VIOLET: Dig kender de – du har altid givet byens damer en fin betjening.

FRK. JØRGENSEN: Det er fire år siden.

VIOLET: Sådan noget huskes.

F 82

Varnæs dagligstue.

Frk. Jørgensen og Maude. Med hver sin kop te. En stuepige sætter frisk forsyning, gloriøs omgang på damerne, der er i forhandlende stund.

MAUDE: Jo vist husker jeg Dem, frk. Jørgensen, ja det var dengang – nu får jeg mit tøj i København – må jeg skænke.?

FRK. JØRGENSEN: Mange tak. De spurgte om øvelse – jo, det var jo mig, der førte huset hjemme – ved siden af arbejdet, ganske vist – jeg førte også min søsters hus i Haslev – hun har en god forretning dernede..

MAUDE: Men hvorfor ville De tilbage hertil – hvorfor? Synes Deres søster ikke, De svigter hende?

FRK. JØRGENSEN: Jeg er jo født her i byen – her har jeg også mine venner.

MAUDE: Når jeg spørger, så er det fordi jeg selv – gennem mange år – havde umådelig glæde af min søster.

FRK. JØRGENSEN: Jeg husker godt frk. Friis – hun kom jo også i Damernes Magasin.

MAUDE: Og det er faktisk en erstatning for min søster sådan altså, De forstår, at De skal være – hvis De tror..

FRK. JØRGENSEN: Jeg vil meget gerne arbejde her. Jeg kan se, det er et meget propert hus.

*MAUDE: Det lægger jeg først og fremmest vægt på, men det er jo det, der kræver opsyn – og jeg vil selv så gerne gøre noget ved mit maleri, som jeg fortalte (Maude rejser sig) – lønnen er 100 kroner – og nu skal jeg vise Dem værelset – Det var det, min søster havde.*

Frk. Jørgensen rejser sig også.

F 83

Varnæs køkken.

Laura og ny stuepige ved at ordne resterne fra thebordet og forberede middagen.

F 84

Maude og frk. Jørgensen kommer ind.

*MAUDE: Laura og øh – (stuepigen er ny, hun husker ikke navnet endnu)*

*LAURA: Hun hedder Esther.*

*MAUDE: Ja Esther (til frk. Jørgensen) Esther kom først i sidste uge. Jeg synes, De begge skulle hilse på frk. Jørgensen, der har lovet at overvåge husførelsen.*

F 85

Lauras ansigt, der taler sit tydelige sprog. Maude bemærker udtrykket, skruer stemmen op i det muntre leje.

*MAUDE: Så bliver det akkurat som i min søsters tid – Den kan Laura i hvert fald huske – ikke Laura?*

*LAURA: Ja, den glemmer jeg ikke så let.*

*MAUDE: Og frk. Jørgensen kan allerede begynde næste mandag – så hvis Esther vil gøre frk. Friis gamle værelse rigtig fint i stand.*

Damerne trækker sig tilbage.

F 86

Laura kigger efter dem.

*LAURA: Det ku' fru'en godt have talt med mig om i forvejen.*

F 87

Agnes stue.

Gudrun er på besøg, medbringer Erik. Samt en høj stol. De to piger er ved at slå den op. Sætter Agnes baby i den.

*GUDRUN: Der sidder du vel nok højt og flot.*

*AGNES: Det var vel nok pænt af fru Skjern at jeg måtte få den.*

*GUDRUN: Hvad skal vi med den. Erik er jo for stor til den slags pjat nu, ikke Erik.?*

Ser kærligt på drengen, der til gengæld er optaget af babyen i stolen.

*AGNES: Jeg laver noget kaffe. Pas lige på, at Aksel ikke dratter ned. Han er ligeså svær at holde styr på som sin far.*

Agnes på vej ud, lader døren til køkkenet stå.

*GUDRUN: (råber) Har du hørt, at de har fået husholderske hos Varnæs?*

F 88

Agnes hoved kommer til syne i døren. Grinende.

*AGNES: Ja – og hun og Laura er allerede som hund og kat.*

F 89 – F 94 Udgår.

F 95

Varnæs dagligstue. Morgenbord. Varnæs med Dagens Nyheder. Maude med et kort. Frk. Jørgensen elegisk.

*MAUDE: Det er fra Ernst.*

Lægger kortet over til Varnæs.

*MAUDE: Han synes, vi skal komme til Schweiz – Jørgen og Gitte holder jul dernede.*

*VARNÆS: (bag avisen) Jørgen skulle hellere se lidt mere efter sin halve praksis.*

Maude ser på frk. Jørgensen, der har ørene slået ud.

*MAUDE: Hans Christian..*

F 96

Varnæs ser frem bag avisen, kommer i tanker om frk. Jørgensens tilstedeværelse.

*VARNÆS: Nååhhrr ja – jo – det ser også ud til at blive en kold jul her...*

*FRK. JØRGENSEN: Hvis herren og fruhen tillader, så har jeg et spørgsmål. Kan det være rigtigt, at børnene overfor (bevægelse mod den modsatte side af gaden) hænger her?*

*VARNÆS: Hænger, hvordan?*

*FRK. JØRGENSEN: De kommer ind med vores egne og får the i køkkenet.*

*VARNÆS: De går i skole sammen – de leger også sammen.*

*FRK. JØRGENSEN: Jamen de mennesker derovre..*

*MAUDE: Det kan vi ikke blande børnene ind i, frk. Jørgensen – sådan var det allerede i min søsters tid.*

*FRK. JØRGENSEN: Men frk. Friis havde jo også..*

F 97

Maude ser op.

*MAUDE: Hvad mener De?*

*FRK. JØRGENSEN: Undskyld – ikke noget – jeg må vist hellere se efter Esther.*

Frk. Jørgensen siver ud. Døren lukker sig efter hende.

F 98

Varnæs ser op, sænker avisen.

*VARNÆS: Nogen hyggespreder er hun ikke.*

*MAUDE: Herregud Hans Christian – Hun er jo en ensom stakkel – måske forandrer hun sig.*

Varnæs rejser sig, kysser hende på kinden, parat til afgang.

*VARNÆS: Bag dit smukke ydre banker der et hjerte af guld.*

F 99

Kristens kontor.

Kristen ved sit skrivebord, skriver på et kort. Ulla står og venter. På bordet står en juveleræske. Kristen øjer kortet.

F 100

Der står ”Et gavekort til en rejse til Paris at indfri senest 7. januar.”

F 101

Kristen rækker Ulla kortet og æsken.

*KRISTEN: De ser ud til at have sans for den slags, frk. Jacobsen. Vil De sørge for at begge dele bliver sat ind i en flot kurv med masser af roser og sendt til – adressen står på brevet.*

*ULLA. Ja – og må jeg også takke for julegaven – det var alt for flot.*

*KRISTEN: Her får personalet altid julegaver. Fik De ikke det i den anden bank?*

*ULLA: (forlegen) Vi fik et glas vin med direktionen – med glædelig jul, direktør Skjern.*

*KRISTEN: Tak – i lige måde – vi får nok også et glas vin efter lukketid.*

F102

Ulla mødes med Iben i døren.

Iben stryger forbi hende.

*IBEN: Jeg går lige ind.*

Ulla ser efter hende, går ud.

*KRISTEN: Iben, hvad vil du?*

F 103

Iben sætter en firkantet æske på bordet.

*IBEN: Aflevere Deres julegave.*

*KRISTEN: MIN julegave – jamen..*

*IBEN: Jeg håber, De bliver glad for den.*

Iben går mod døren.

*KRISTEN: (usikker) Jamen De skal da ikke – det kan jeg da ikke tage imod.*

F 104

Iben på falderebet – i døren.

*IBEN: Hvis jeg nu røber, det er min fars hoved på et fad.*

Iben går smilende ud. Kristen ryster på hovedet. Åbner. Det er en tysk spilledåse, han drejer og en lille melodi klinger. Skribler et par ord på et stykke papir. Går ud i banken.

F 105

Banklokalet (Omegnsbanken)

Ulla i overtøj på vej ud. Kristen kommer frem fra sit kontor.

*KRISTEN: Frk. Jacobsen – lige et øjeblik – Kan De ikke også sørge for en buket til denne adresse.*

Ulla ser på kortet, går.

F 106

Kristen tilbage gennem banken, fulgt af de ansattes blikke. Vi ser et vue over banken, der er julepyntet og med masser af kunder.

Klip til:

F 106A

Skjerns Magasin.

Vi ser forretningen julepyntet. Også her er der masser af kunder.

F 107

Montage.

Juleaften. Klip fra de forskellige hjem, belyst gennem dekorationen og størrelsen af deres juletræer. Hos Varnæs kredsen af fru og frk. Møghe, familien, også Elisabeth, børnene og Laura. Ædelgran med hvidt.

F 108

Grisehandleren holder julefest med gammeldags træ med kræmmerhuse, pudsede æbler, fehår etc. Mads, Ingeborg, børnene vandrer om det. Rødgran.

F 109

Hos Røde og Agnes står et mellemstort træ, peppet op på et bord. Hjemmelavet pynt. Røde har den lille dreng på armen og Agnes mor vandrer med.

Slut i –

F 110

Violets stue.

Et lille sirligt træ på et bord.

Fru Violet. Frk. Jørgensen, hr. Schwann, Arnold og Ulla sidder om bordet og knækker nødder, spiser knas. Deres beskedne gaver er stablet op ved siden af dem.

En flaske madeira, fyldte glas.

*SCHWANN: Skål fru Violet – og tak for alt, det var en dejlig and.*

*VIOLET: Blev der nok. Måske skulle jeg have taget en gås.*

*FRK. JØRGENSEN: Rigeligt – hos bankdirektørens skulle de have gås, men der blev de også otte – med Laura.*

*VIOLET: Det var sødt af dem at give dig fri.*

*FRK. JØRGENSEN: Ork, der bliver nok at se til siden hen, til langt over nytår – anden nytårsdag bliver der et komtil – Det er der hvert år, når direktøren har været i banken til nytårsopgørelsen – så er der åbent hus.*

Ullas ansigt.

*VIOLET: Og det forestår du, Inger?*

*FRK. JØRGENSEN: Ja, hvem ellers. Herren lægger vægt på, at fru en skal skånes. Han forguder hende – men han er nu også en fin mand.*

F 111

Ulla rejser sig og går ud.

F 112

Arnold, Schwann og fru Violet ser rådvilde ud.

*VIOLET: Åh herregud.*

Arnold rejser sig, ser sig venligt om.

*ARNOLD: Jeg må også gå nu – jeg har lovet Agnete...*

*VIOLET: I aften? Denne ene aften, Arnold – kunne hun ikke vente til i morgen.*

*ARNOLD: Herregud mor – klokken er halv ti.*

Rejser sig og går ud.  
Fru Violet efter ham.

*VIOLET: Arnold – det er dog jul.*

*ARNOLDS STEMME: (fra entreen) Ja netop.*

Døren lukkes bag dem.

F 113

Schwann og frk. Jørgensen sidder tilbage.

*FRK. JØRGENSEN: Sagde jeg noget forkert - - før.?*

*SCHWANN: Det kunne De jo ikke vide.*

F 114

Violet kommer tilbage igen efter et moderligt nederlag.

*VIOLET: Jeg begriber ikke den magt, det pigebarn har over ham.*

*FRK. JØRGENSEN: Hvem?*

*VIOLET: Den lille simple damefrisørinde – en mand i Arnolds stilling.*

*FRK. JØRGENSEN: Men hvorfor gik frk. Jacobsen ud i køkkenet – sagde jeg noget – hun kunne..?*

*VIOLET: Hun har haft det lidt svært.*

*SCHWANN: Det kunne frk. Jørgensen jo ikke vide – hvis vi endda havde fortalt hende.*

*VIOLET: Hr. Schwann – det er alt sammen glemt, nu har hun jo fået den gode stilling – nu går jeg ud og ser til hende – og laver kaffe.*

Violet ud – lukker døren efter sig.

F 115

Frk. Jørgensen læner sig interesseret mod Schwann.

*FRK. JØRGENSEN: Hvad var det, jeg ikke kunne vide?*

*SCHWANN: (sænker stemmen, fortrolig) Jeg ved godt, fru Violet er imod, at jeg siger det – men for pigens egen skyld. Jo ser De, frk. Jørgensen – Der er jo sket et og andet i Korsbæk. Den pige var først i Varnæs bank (stemmen fader ud) – og der – ja, hold Dem nu fast, frk. Jørgensen...*

Vi har scenen i julelysenes skær, frk. Jørgensen i det øjeblik, hun lægger ørene tilbage og spærre øjnene op.

F 116

Algade.

Nytårsaften. Kirkeuret slår 12 slag.  
Sole og raketter stiger over Korsbæk.

F 117

Kristens lejlighed.

Elisabeth og Kristen står med et  
champagneglas i hånden, ved siden af bord  
med østers og champagne i køler.

*KRISTEN: Godt nytår, Elisabeth.*

*ELISABETH: Godt nytår – min ven.*

Han omfavner hende.

*KRISTEN: Endelig alene – efter en lang,  
lang jul.*

*ELISABETH: I familiens skød – kom..*

De går hen til bordet med deres  
champagneglas i hånden.

F 118

Elisabeth ser på sit armbånd.

*ELISABETH: Og tak, for den pragtfulde  
julegave.*

*KRISTEN: Tak for din.*

*ELISABETH: Den var nu ikke så pragtfuld –  
men jeg har en nytårsgave, Kristen.*

*KRISTEN: Ja så..*

Ser forventningsfuldt på hende.

*ELISABETH: Vi kan rejse væk.*

*KRISTEN: Ja, vi skal jo til Paris om en uge.*

*ELISABETH: Vi kan rejse rigtig væk – fra  
byen.*

*KRISTEN: Og leve af vores kærlighed – til  
vores dages ende.*

*ELISABETH: Også af det – men du kan få  
en stilling der er bedre end den, du har – for  
en større bank.*

F 119

Nær Kristen – han er pludselig på vagt.

*KRISTEN: Og hvor ligger så den?*

*ELISABETH: I Kolding – Diskontobanken.*

*KRISTEN: (afmålt) Den stilling har jeg ikke  
søgt.*

*ELISABETH: Nej, men den er din, hvis du  
vil have den – og det er på din egen egn.*

*KRISTEN: Jeg kender den godt – en fin  
gammel familiebank – ligesom Korsbæk  
Bank – engang.*

*ELISABETH: Min far kender familien –  
Hans Christian kender den også.*

*KRISTEN: Ja, men familien kender ikke mig.*

*ELISABETH: Hans Christian har talt med  
dem.*

*KRISTEN: Hvorfor i alverden har han det?*

*ELISABETH: For at hjælpe os..*

*KRISTEN: Med hvad?*

Elisabeth ved at blive usikker.

*ELISABETH: Vi kan blive gift, Kristen – jeg  
troede at du..*

*KRISTEN: Hvad troede du, Elisabeth?*

*ELISABETH: Du har altid talt om, at - - vi  
har altid vidst, at bare vi ikke var her, så*

ville vi få det godt. Og nu kan du få den stilling.

KRISTEN: Jeg vil ikke skaffes af vejen og slet ikke af din svoger, forstå mig dog, Elisabeth.

Han prøver at tage hendes hånd.

ELISABETH: Du tillægger Hans Christian motiver, han ikke har. Hans Christian er bare et venligt menneske.

KRISTEN: I så fald er han også naiv – hvad regner han mig for?

ELISABETH: Han regner dig for adskilligt mere end han regner din bror.

KRISTEN: Såh – så skal jeg sige dig en ting, jeg regner til gengæld min bror for en hel del mere end din svoger.

ELISABETH: Jeg taler ikke om dygtighed – jeg taler om moral.

KRISTEN: Moral – ha!

ELISABETH: Ja moral – er det så morsomt.?

KRISTEN: Undskyld Elisabeth – men kommer det an på moral – så foretrækker jeg også min bror, frem for din lille hykleriske svoger.

ELISABETH: Jamen, Kristen..

KRISTEN: er du så blåøjet, er du den eneste i Korsbæk, der ikke ved – ja, foruden vel din søster..

ELISABETH: Ved hvad?

KRISTEN: At vi i Omegnsbanken overtog stumperne af hans affære med en ganske ung pige, jeg siger stumperne – og hvorfor tror du?

ELISABETH: Hvad er det, du siger?

KRISTEN: En ganske ung pige, der lige havde været igennem en fosterfordrivelse, forårsaget og betalt af din moralske svoger, Hans Christian Varnæs.

ELISABETH: Jeg tror dig ikke. Det er strafbart at sige den slags.

KRISTEN: Så spørg ham, hvis du tør.

ELISABETH: Det er bare onde rygter.

KRISTEN: Ja, men der er hold i dem – til forskel fra rygterne om min bror.

Kommer til at se på hende, hun sidder helt stivnet. Han er klar over, at han er gået for vidt. Rækker hende hånden.

KRISTEN: Tilgiv mig.

ELISABETH: Det var den nytårsaften.

KRISTEN: Det angår jo ikke dig og mig – det må det ikke – er du vred?

ELISABETH: (tonløst) Nej, jeg er bare meget træt – jeg vil gerne hjem.

Rejser sig  
Kristen efter hende.

KRISTEN: Elisabeth..

ELISABETH: Jeg vil gerne hjem.

F 121

Varnæs køkken.

Laura og Esther forbereder stor te-komsammen, laver sandwich, bunker af kager. Frk. Jørgensen prøver at lede og fordele arbejdet.

FRK. JØRGENSEN: Esther – tror De ikke De skal gå stuerne over en gang til?

LAURA: Jeg har brug for Esther her.

*FRK. JØRGENSEN: Hvis fru Varnæs prøver at stryge en finger over flyglet – så garanterer jeg ikke, hvad der sker.*

Pigerne ignorerer hende. Frk. Jørgensen viger ikke skansen.

*FRK. JØRGENSEN: (hæver stemmen)  
HØRTE DE ESTHER!!*

F 122

Esther taber forskrækket noget service på gulvet. Ser skræmt på Laura – man aner et ledtog.

F123

Laura griber ind i et skab, tager en klud, kaster den i retning af frk. Jørgensen, der griber pr. refleks.

*LAURA: (rasende) Så gå op og tør det af selv!*

*FRK. JØRGENSEN: Hvad siger De?*

Laura arbejder videre, siger intet. Esther lurer.

*FRK. JØRGENSEN: Det er mig, der skal garantere, at der er orden i huset – De kan stole på..*

*LAURA: (stiktosset) At hvad?*

*FRK. JØRGENSEN: At fru Varnæs skal få besked om det her – Deres næsvisheder..*

F 124

Laura hiver i stropperne i forklædet, tager det af.

*LAURA: (hvidglødende) Ja, for nu går jeg selv op og siger det.*

*FRK. JØRGENSEN: Hvad gør de? Om en time begynder nytårsvisitten.*

Laura klasker forklædet ned på en stol, bereder sig på afgang. Esther følger hende med øjnene.

*LAURA: Det er lige hvad den gør. Og derfor skal De heller ikke komme og genere Esther og mig i vores arbejde.*

Stryger forbi frk. Jørgensen.

F 125

Varnæs dagligstue.

Maude står og justerer et blomsterarrangement, døren går op. Laura ind. Maude ser op. Laura lukker døren.

*LAURA: Esther og jeg – vi siger op.*

*MAUDE: Jamen Laura – øh – sådan noget må De ikke sige..*

*LAURA: Jeg vil ikke finde mig i mere.*

*MAUDE: Åh nej – er det nu igen? Laura, vi må alle bære over med frk. Jørgensen.*

*LAURA: Hvis herren og fru vil bære over – så er det Deres sag. De har ansat hende, men jeg har fået nok.*

*MAUDE: (ser på sit ur) Laura, gæsterne kommer om mindre end en time.*

*LAURA: Jeg har anrettet til de første fem hundrede visitter i det her hus – så ingen, og slet ikke frk. Jørgensen skal komme og lære mig noget.*

F 126

Varnæs kommer ind, ser på sit ur.

*VARNÆS: Så går jeg i banken (mod Laura, fortroligt) Det er bare om at slippe af vejen, før det bryder løs.*

Opfatter, at der er noget galt, da Laura ikke finder det morsomt. Ser fra hende til Maude, der ser ulykkelig ud.

*VARNÆS: Er der noget galt?*

*MAUDE: Nu står Laura – lige her, før de kommer – og siger op igen.*



LAURA: *Og det gør Esther også.*

VARNÆS: *Er det..?*

Begge nikker.

MAUDE: *Hans Christian – kan du ikke gøre noget.*

VARNÆS: *Jo, men ikke nu, min ven. Vi har opgørelse i banken – vi taler om det i aften – ikke Laura.?*

F 127

Laura nikker.

LAURA: *Fruen må i hvert fald fjerne hende fra mit køkken.*

F 128

Maude står og stirrer ud i luften.

VARNÆS: *Ja ja De kan bare sige, at hun skal herop.*

Laura går. Varnæs kysser Maude på kinden.

VARNÆS: *Du kan hilse dem alle sammen.. (går mod døren).. og sige, jeg er frygtelig ked af, at jeg ikke kan være hjemme.*

F 129

Laura gennem spisestue.

Møder frk. Jørgensen på vej mod dagligstuen.

LAURA: *De skal ind til fru.*

De passerer hinanden.

Laura vender sig om og hvisler:

LAURA: *Det er Deres skyld, at hun er begyndt at gå i seng igen.*

F 130

Varnæs dagligstue.

Visitten er i fuld gang. Konsulinde Holm, Konsulen, Elisabeth, dr. Hansen, Møgherne, frk. Jørgensen, der er omklædt i pæn kjole.

Maude i værtindestil. Ulrik og Regitze. Frk. Jørgensen rækker kopper rundt. Dr. Hansen hilser hele vejen rundt.

DR. HANSEN: (til Ulrik og Regitze)  
*Hvor er I fine.*

F 131

Entreen.

Esther hænger fru Skjold Hansens og Ibens frakker på bøjle. Iben foran spejlet.

FRU SKJOLD HANSEN: (med høj stemme)  
*Og vi, der troede, vi kom først.*

F 132

Varnæs dagligstue.

Konsulinden registrerer fru Skjold Hansens ankomst.

KONSULINDEN: *Der har vi fru Skjold Hansen.*

Frk. Jørgensen gør tegn til Maude, at hun henter mere te. Maude nikker. Frk. Jørgensen ud af stuen. Fru Møghe spiser. Elisabeth og dr. Hansen i samtale.

MAUDE: *Ja og fru Skjold Hansen har Iben med.*

MISSE: *det er jo dejligt at her også kommer lidt ungdom.*

F 133

Konsulinden læner sig mod Misse.

KONSULINDEN: *Ja, og så ved fru Skjold Hansen, hvor hun har hende.*

MISSE: *Hvem?*

KONSULINDEN: *Datteren – hun er ikke sådan at styre.*

F 134

Fru Skjold Hansen gør sit indtog med Iben. Maude rejser sig.

*MAUDE: Velkommen. De skal ikke blive forskrækket, Iben. Der kommer mere ungdom.*

Maude ser sig om i kredsen.

*MAUDE: Obersten har Vicki med.*

*KONSULINDEN: Vicki..?*

*MAUDE: Hun har juleferie fra seminariet.*

F 135

Frk. Jørgensen kommer ind, mens damerne bliver placeret.

*MAUDE: Regitze, vil du hjælpe frk. Jørgensen med kopperne (Loyalt) Fru Skjold Hansen – det er frk. Jørgensen, som forestår vores husførelse (hviker til frk. Jørgensen) Om lidt kan Esther komme ind og skænke - - - sæt Dem her, Iben – De kender da Vicki.*

F 136

Frk. Jørgensen ser opmærksomt op.

*IBEN: Ork ja – blandt andet fra tennisklubben.*

*MISSE: Jamen der har vi jo Vicki.*

F 137

Vicki og Obersten ind. Begynder at hilse rundt.

*ELISABETH: (tager Vickis hånd) Det er vel nok længe siden.*

*KONSULINDEN: (hviker til Maude) Hun har sandelig også haft sit at se til med tyskeren – har De hørt..?*

Obersten når frem til konsulinden.

*OBERSTEN: Goddag – og glædelig nytår.*

*KONSULINDEN. I lige måde, Oberst Hackel.*

*VICKI: (til børnene)*

*I er blevet dobbelt så store siden sidst. Goddag, fru Møghe.*

F 138

Frk Møghe vågner op fra et sandwich-trip. Glor på hende.

*FRU MØGHE: Jamen det er jo - - hvor er Albert?*

Frk. Jørgensens ansigt.

*MISSE: Albert er jo død, mor.*

*FRU MØGHE: Da går forretningen ellers godt nok – folk render ud og ind.*

*MISSE: Nu er der jo bank, mor.*

*FRU MØGHE: Banken – det er på den anden side af gaden.*

F 139

Vicki er nået hen til frk. Jørgensen. Prøver at kontakte hende til et goddag. Frk. Jørgensen skyder forbi hende med en kop te til obersten.

*MAUDE: Ja, nu er frk. Jørgensen jo hos os – sæt dig ned Vicki.*

Maude kigger efter frk. Jørgensen, der har taget sin egen te – hun gør ikke mine til at give Vicki noget. Esther er nu også i stuen.

*MAUDE: Esther – vil De give fru Arnesen..*

*VICKI: Nu kalder jeg mig Hackel igen.*

F 140

Frk. Jørgensen lurer endnu mere.

*REGITZE: Nu skal jeg.*

*VICKI: Hvordan går det, Iben?*

*IBEN: Jeg fordriver tiden.*

*FRU SKJOLD HANSEN. Ja Gud fri mig vel – men før eller siden bestemmer Iben sig forhåbentlig til at falde til ro.*

*IBEN: (ironisk)  
Mor mener at blive gift.*

*VICKI: Det skal man aldrig gøre for tidligt.*

*KONSULINDEN. Hvad er det for noget snak – det er da kvindens bestemmelse*

*VICKI: Det er noget, de prøver at bilde os ind, Iben, jeg var tyve, da fælden klappede... (ser sig om i kredsen) ... Men nu – jeg har aldrig haft det så godt i hele mit liv.*

*DR. HANSEN: Bravo.*

Alle vender sig og ser på ham.  
Frk. Jørgensen sætter sin kop med et smæk.  
Rejser sig og går ud af stuen.

F 141  
Maude ser sig om.

*MAUDE: Konsulen trænger vist til en cigar, frk. Jørgensen.*

*ULRIK: Hun gik.*

*REGITZE: Hun smækkede med døren.*

Overtoning.

F 142  
Maude står ved vinduet, Esther og Laura rydder ud på store bakker. Maude vender sig.

*MAUDE. Hvor blev frk. Jørgensen af?*

*LAURA: Hun gik op på sit værelse.*

*MAUDE: Sagde De ikke, at jeg bad hende komme ned.*

*LAURA: Jo, men det nægtede hun.*

*MAUDE. Sig, at jeg vil tale med hende.*

Ser ud af vinduet igen.  
Overtoning.

F 143  
Maude vender sig fra vinduet, da frk. Jørgensen kommer ind.

*MAUDE. Frk. Jørgensen – synes De ikke, De skylder mig en forklaring – at forsvinde, og det blev bemærket, at De knaldede med døren.*

*FRK. JØRGENSEN: synes De, det var så svært – skulle JEG – sidde og høre på – den lille simple tøs.*

*MAUDE: er det en af mine gæster, De taler om?*

*FRK. JØRGENSEN: De er en fin dame, fru Varnæs, De ved jo ligeså godt som jeg, hvem jeg mener – at hun vover – hun har aldrig før haft det så godt – sidder hun der og siger – og udtaler sig om ægteskabet.*

*MAUDE: Måske passer det, frk. Jørgensen – hun havde det heller ikke let.*

*FRK. JØRGENSEN: Let – har De glemt, at hun ødelagde Albert – hans liv – forretningen – mit liv også.*

*MAUDE: En lille ung kone på et par og tyve år kan ikke ødelægge nogens liv – eller en forretning. Manufakturhandler Arnesen var selv skyld i, at det gik som det gik.*

*FRK. JØRGENSEN. Det siger De. Jeg har kendt Albert adskilligt flere år, og bedre end nogen - - før hun kom til.*

*MAUDE: Min mand har kendt Albert – hr. Arnesen – ligeså længe. Han holdt meget af ham, men min mand vidste også, at han var udygtig – og han var heller ikke flittig – og han var måske heller ikke morsom at være gift med.*

*FRK. JØRGENSEN. Det siger Deres mand – kan den ene ikke være ligeså god at være gift med som den anden.*

*MAUDE. Hvad mener De? Jeg kan i hvert fald kun svare for mig selv. Jeg ville ikke bytte.*

*FRK. JØRGENSEN: Albert var i hvert fald ikke sin kone utro.*

F 144

Maude er træt af frk. Jørgensen, stryger sig med hånden over panden.

*MAUDE: Jeg synes, vi skal slutte samtalen her. Jeg er meget træt, så jeg går op, og – (mere bestemt i stemmen) – i morgen kommer vi så desværre til at have en samtale om deres forbliven – sådan som De ser på vores venner – så tror jeg ikke..*

F 145

Frk. Jørgensen står tavs, samler det sidste skyts.

*FRK. JØRGENSEN: Albert gik i hvert fald heller ikke ind for fosterfordrivelse.*

*MAUDE. (på vej ud) Hentyder De til min søster, så har hun lov at have sine meninger – dem deler vi ikke.*

*FRK. JØRGENSEN: Tal De for Dem selv – efter hvad der siges i byen, ser hr. Varnæs anderledes på det.*

*MAUDE: (standser)  
Hvad i alverden mener De?*

F 146

Varnæs kontor (Korsbæk Bank)  
Varnæs og Stein. Store kassebøger.

*STEIN: Året er lidt bedre end vi ventede – det ses tydeligt.*

*VARNÆS: Ja alt ordner sig, Stein.*

Telefonen ringer. Stein går over for at tage telefonen.

*STEIN: Vi har fået flere af håndværkerkunderne tilbage – det er rygterne.*

*VARNÆS: Ja, Skjold Hansen er en hård negl.*

*STEIN: (med telefonen) Hallo - - ja – jo, men – et øjeblik - - Det er til Dem, hr. bankdirektør – hjemmefra.*

F 147

Varnæs dagligstue.

Maude sidder som før. Varnæs kommer ind.

*VARNÆS: Sidder du her – jeg troede, der var noget i vejen - - at du var gået i seng.*

*MAUDE: (helt roligt) Hvorfor skulle jeg være gået i seng.*

*VARNÆS: Laura ringede jo – nå, men så er alting jo godt.*

*MAUDE: Hans Christian, der er noget, jeg vil spørge dig om – noget frk. Jørgensen har fortalt.*

*VARNÆS: Åh nej – nu ikke frk. Jørgensen igen..*

*MAUDE: Hun siger, du har været indblandet i en fosterfordrivelse..*

F 148

Nær Varnæs. Det kommer helt bag på ham.

*VARNÆS: Det kvindemenneske – har hun sagt det til DIG..*

*MAUDE: Ja – og passer det?*

Varnæs svarer ikke.

F 149

Nær Maude – hun ser frem for sig.

*MAUDE: Nu beder jeg dig bare om en ting – om at være ærlig, Hans Christian. – er det sandt? Er det?*

F 150

Varnæs står et øjeblik. Tager sig så sammen.  
Svarer omsider.

*VARNÆS: Ja.*

*MAUDE: (tonløst) Med en fra banken.?*

*VARNÆS: Sagde hun også det?*

*MAUDE: Hun sagde noget om overarbejde  
– og du havde jo en del overarbejde engang  
– Hans Christian.*

*VARNÆS: Det var med en i banken – det er  
ovre nu. Hun er der ikke mere – det holdt op  
– det er forbi, Maude. Det var, da alt var så  
forfærdeligt – den nye bank - - og..*

*MAUDE: Og det herhjemme.*

*VARNÆS: Det har jeg ikke sagt – Maude,  
du må ikke bare sidde der.*

*MAUDE: Jeg sidder udmærket. Jeg kommer  
til at tænke over, hvad jeg vil.*

*VARNÆS. Du vil da ikke – Du kan ikke –  
børnene..*

Maude hører ikke efter.

*MAUDE: Og vi, som hånede Elisabeth, da  
hun støttede den læge, der kom i fængsel –  
det var måske oven i købet ham.*

*VARNÆS: Jeg kan ikke tale om det. Det var  
frygteligt.*

*MAUDE. Det må det have været – især for  
kvinden...*

*VARNÆS: Er du sikker på, du ikke vil i  
seng.?*

*MAUDE: Hvad skal jeg der – lad mig bare  
sidde i fred.*

*VARNÆS: (efter en pause)  
Jeg ringer efter dr. Hansen.*

Overtoning.

F 151

Maude sidder som før. Laura viser dr.  
Hansen ind. Varnæs vender sig, han står ved  
vinduet.

*DR. HANSEN: Nååhhrr – patienten er da  
ikke i seng.*

*MAUDE: (foruroligende behersket)  
Jeg fejler ikke noget.*

F 152

Dr. Hansen ser på Varnæs.

*DR. HANSEN: Jeg forstod på Deres mand..*

*VARNÆS: Min kone har haft et ubehageligt  
opgør med frk. Jørgensen.*

*MAUDE: Det erovre nu, så jeg ved ikke,  
hvorfor dr. Hansen – (mod doktoren) – de  
oplevede hende jo selv – i eftermiddag.*

*DR. HANSEN: Og hvor er frk. Jørgensen  
nu?*

*MAUDE: Jeg formoder, hun er på sit  
værelse.*

Dr. Hansen går ud af stuen, temmelig  
hurtigt.

F 153

Varnæs vender sig fra vinduet.

*VARNÆS: Maude, du må tilgive mig!*

*MAUDE: Giv mig tid til at tænke.*

*VARNÆS: Du kan ikke bare sidde sådan –  
der..*

*MAUDE: Nej – jeg rejser.*

*VARNÆS: Hvorhen?*

*MAUDE: Et eller andet sted.*

*VARNÆS: Vi kan begge rejse – hvis vi fulgtes ad..*

F 154

Maude ryster på hovedet.

*VARNÆS: Men alene – du kan da ikke rejse alene, Maude – det har du aldrig prøvet.*

Løbende fødder udenfor stuen.

*MAUDE: Der er så meget, jeg aldrig har prøvet, Hans Christian – men – jeg kan jo tage Elisabeth med.*

(Opringning på en telefon)

*VARNÆS. Elisabeth – hvad vil du sige til hende.*

*MAUDE. Det ved jeg ikke endnu.*

F 155

Laura kommer ind i stuen.  
Holder en flaske Eau de Portugal frem.  
Næsten tom.

*LAURA: Dr. Hansen vil vide, hvor meget der var i den her flaske i morges.*

*VARNÆS: Den – det er mit hårvand – den var næsten fuld.*

*LAURA: Hun har drukket det.*

*MAUDE: Åh Gud.*

F 156

Varnæs sætter sig ned, holder hænderne for ansigtet.

*LAURA. Dr. Hansen ringer efter ambulancen.*

*MAUDE: Hvorfor sidder du der, Hans Christian – tag dig dog sammen.*

*LAURA: I aften er det sandelig et held, at børnene er rendt over til dem derovre.*

Varnæs sidder som forstenet.

Maude ser på ham.

*MAUDE: Sig til dr. Hansen, at han også kommer til at gøre noget ved min mand.*

F 157

Algade.

Tidlig morgen. Mod hjørnet kommer det lokale postbud. Tasken over skulderen. Et bundt ordnede breve i hånden. Putter et brev ind hist og her. Har pludselig en interessant kuvert i hånden, ser nærmere på den.

F 158

Den bærer et frimærke fra Brasilien.  
Studerer den, mens han runder hjørnet.

F 159

Fra modsatte side kommer Schwann med sin inkassatormappe.

F 160

Postbudet er så optaget af at glo på brevet, at han støder ind i Schwann, der giver et forskrækket udbrud.

*POSTBUDET: Undskyld hr. Schwann – jeg så ikke..*

*SCHWANN: Åh jeg beder – Ja vi går i fare, hvor vi går, vi, der går fra dør til dør – vil De se?*

Schwann fremviser en sirligt repareret flænge ved sin lomme. Postbudet interesseret iagttager.

*SCHWANN: Konsul Holms store køter.*

F 162

Postbudet kvitterer ved at fremvise en lap på sin buksebag.

*POSTBUDET: Apotekerens dobbermand..*

*SCHWANN: Hunde. Da jeg var førstemand i Damernes Magasin, var der ikke den herskabshund jeg ikke kunne klappe. De lagde sig for mine fødder, nu er de forvandlet til en flok glubende varulve, så snart jeg åbner havelågen.*

Postbudet nikker, viser det interessante brev.

*POSTBUDET: Har De set det her?*

*SCHWANN: Til fru Godtfred Lund – så er det da et held, hun endnu bor på adressen. De siger hun skal ud med det første.*

*POSTBUDET: Frimærket – det er fra Brasilien.*

*SCHWANN: Du godeste – tror De, det er et livstegn. Jeg gad nok se hendes ansigt. Det er en skam, jeg skal den anden vej.*

Postbudet og Schwann hilser og skilles.

F 163

Lunds dagligstue.

Ribbet for det meste. Fru Lund og Skjold Hansen. Lilli ussel og hærget. Skjold Hansen ser sig om. Der er halvmørkt i stuen. Skjold Hansen rejser sig, trykker på kontakten. Der sker ingenting. Lilli sidder med brevet i hånden. I kuverten forefindes stadig et ark – notatet.

*LILLI: De har lukket for lyset – og gassen.*

*SKJOLD HANSEN: så må vi hellere rykke nærmere til vinduet.*

Trækker en stol derover, Lilli gør ligeså.

*LILLI: Jeg har måske osse et stearinlys.*

*SKJOLD HANSEN: Det er lige meget – hvornår kom brevet?*

*LILLI: I morges. Han er i Brasilien.*

*SKJOLD HANSEN: Og hvad skriver han?*

*LILLI: (tonløst) At jeg og drengene skal tilgive ham – hvordan skal vi nogensinde kunne det – og så er der det papir – om arealet ved jernbanen, og han har skrevet noget bagpå. – (fumler ned i kuverten) – jeg ikke forstår – men i brevet, der står, at jeg skal give det til Dem, og så vil De hjælpe os.*

*SKJOLD HANSEN: (ivrig) Må jeg se?*

F 164

Lilli giver ham et stykke papir, Skjold Hansen tager det, læser. Vender det. Nikker tilfreds.

*SKJOLD HANSEN: Politiet ved endnu ikke noget om det her?*

*LILLI: Nej, jeg ringede straks til Dem – er det rigtigt, De vil hjælpe os.*

Skjold Hansen optaget af papiret.

*SKJOLD HANSEN: Ja, vi må se at finde ud af det, fru Lund.*

*LILLI: De tager huset i næste uge – fogden har allerede hentet de fleste møbler og Godtfreds flygel – og drengene – de studerede – de har taget arbejde i København. Hvad skal der blive af os.. (Græder)*

*SKJOLD HANSEN. Det ordner sig – det ordner sig.*

Rejser sig. Stikker notatet i lommen.

*SKJOLD HANSEN: Foreløbig – her er 200 kroner.*

*LILLI: Åh tak.*

F 165

Kristens lejlighed.

Tæt omkring telefonen der ringer, Zoom ud – stuen er tom.

F 166

Elisabeths lejlighed.

Elisabeth ved telefonen – hun lytter lidt, lægger så røret. Sætter sig – finder brevpapir frem.

F 167

Kristens lejlighed.

Tæt om brevet, som Kristen sidder med, foran ham står æsken med armbåndet.

*ELISABETHS STEMME: Kære Kristen. Jeg ringede for at fortælle dig, at jeg rejser til Schweiz med Maude et stykke tid. Måske er det også godt for os. Vi trænger til at tænke os om. Din – Elisabeth.*

F 168

Kristen lægger brevet og armbåndet ned i en skuffe. Går hen til vinduet. Skabsgrammofonen kører med en plade. (det ringer på døren)c Går ud. Lukker op. Med et glimt af håb.

*KRISTEN: (fra entreen) Er det dig, Iben – på denne tid.*

F 169

Iben går forbi ham ind i stuen.

*IBEN: Jeg kunne ikke ringe – og der er noget jeg vil fortælle, selvom far vil slå mig ihjel.*

*KRISTEN: Iben – alle dine påskud – du ved jo..*

*IBEN: Det er ikke noget påskud – dennegang. Far har fået det der papir, som aviserne har skrevet om – det, der blev væk på Rådhuset.*

*KRISTEN: Og hvor har han fået det fra?*

*IBEN: Fra byrådssekretærens kone – hun har fået det i et brev – fra ham.*

*KRISTEN: Hvorfra?*

*IBEN: Fra Brasilien – og bagpå har han skrevet, at din bror har betalt ham for at gemme det.*

*KRISTEN: Det er løgn.*

*IBEN: Det står der. Far har siddet og vifte5t med papiret derhjemme. Han er nærmest i ekstase.*

*KRISTEN: Hvorfor – hvorfor kommer du til mig – bag din fars ryg.?*

*IBEN: Skidt med far – dig elsker jeg jo.*

F 170

Mads entre. (et par dage efter.)  
En alvorlig politimand afleverer en gul konvolut. Hilser tavst og går.

F 170A

Mads dagligstue.  
Mads har sat sig med den gule konvolut. Han ser på indholdet. Ingeborg kommer ind. Ser spørgende på ham.

*INGEBORG: Er det..?*

*MADS: Ja, det gik som man måtte vente efter det, Kristen fortalte. Skjold Hansen har udtaget stævning på fru Fernando Møghes vegne.*

*INGEBORG: Mod dig?*

*MADS: Primært mod Korsbæk kommune, men også mod mig – kommunen – den bliver vasket hvid under sagen.*

*INGEBORG: Og hvad så?*

*MADS: (ser på papiret) Så ruller skandalen – fra og med den 20. januar.*

*INGEBORG: Hvad siger højesteretssagfører Øster?*

*MADS: Det nytter ikke noget.*

*INGEBORG: Jamen Mads – De kan da ikke.. Du har skaffet arbejde til byen – Fabrikken og 50 mennesker – De kan da ikke rive den ned.*

*MADS: (på grådens rand) Nej, men de kan tvinge mig væk fra den – Fra forretningen – Fra banken – Skandalen – De vil af med mig.*



INGEBORG: *Jamen Mads!*

MADS: (ved at bryde sammen) *Hvorfor skal jeg straffes på den her måde? Har jeg ikke altid... Jeg har da ikke fortjent det her.*

INGEBORG: *Mads, tror du Vorherre blander sig i det her?*

MADS: *Tror du ikke på Gud?*

INGEBORG: *Jo – Jo, men ikke på en der tager sig af forretninger – krige valutacentralen. – Jeg tror snarere på en, der tager sig af noget, der rigtigt betyder noget.*

MADS: (rejser sig) *Betyder noget?! Alt det vi har slidt – Otte års arbejde! – Betyder det ikke noget?*

INGEBORG: *Jo, Mads, men ikke mest.*

MADS: *Vores navn – Dit og mit og børnenes – Vores gode navn, som nu skal trækkes i skidtet.*

INGEBORG: *Vi kan da altid kalde os Andersen igen.*

MADS: *Hvad betyder så noget – for dig?*

INGEBORG: *Det betyder noget.. (rejser sig og går hen til ham).. at se dig i øjnene og få at vide, at du elsker mig.*

De omfavner hinanden.

MADS: *Hvad skulle jeg gøre uden dig?*

INGEBORG: *Ingenting. Du skal aldrig nogensinde gøre noget uden mig. Det lover jeg dig.*

F 171

Varnæs kontor. (Korsbæk Bank.)

Varnæs, Konsulen og Skjold Hansen.

VARNÆS: *Agter DE at slæbe gamle tante Møghe ind i civilretten?*

SKJOLD HANSEN: *Om det så skal være med rullestol og det hele. Det bliver hendes lille bidrag til denne banks fortsatte trivsel.*

KONSULEN: *Hvis ikke det igen ender med en serie injurie- og bagvaskelsessager.*

SKJOLD HANSEN: *Nej, for denne gang har jeg trumferne på hånden. Beviser! Fra civilretten ryger han lige over i kriminalretten – sagde jeg det ikke, konsul – at vi bare skulle vente og lure – så fik vi ham.*

F 172

Telefonen ringer. Varnæs tager den. Efter et øjeblik rækker han røret til Skjold Hansen.

VARNÆS: *Det er fru.*

SKJOLD HANSEN: *Hvad er der Musse? Hva' ? Hvad faen Musse – Er huset brændt? Hvad siger du? – Iben??*

F 173 Udgår.

F 174

Mads kontor (samme dag)

Mads sidder og kradser i nogle notater. Rejser sig, går op og ned ad gulvet. (det banker på døren) Arnold kommer ind.

ARNOLD: *Jeg ved, de ikke vil forstyrres..*

MADS: *Og så?*

ARNOLD: *Sagfører Skjold Hansen står derude – han siger, det er vigtigt.*

MADS: *Hvad vil han mig?*

Arnold trækker på skuldrene.

ARNOLD: *Skal jeg vise ham ind?*

Mads nikker.

F 175

Arnold åbner døren bag sig, gør tegn. Skjold Hansen kommer ind. Arnold forsvinder. Døren lukkes.

*MADS: De ønsker?*

*SKJOLD HANSEN: De finder det nok mærkeligt, at jeg kommer her.*

*MADS: Ja..*

*SKJOLD HANSEN: Må jeg sætte mig?*

F 176

Skjold Hansen sætter sig uden at vente på svar.

*SKJOLD HANSEN: Jeg kommer for at meddele Dem, at sagen er trukket tilbage.*

*MADS: Såh..?*

*SKJOLD HANSEN: Jeg har på den Møggheske stiftelses vegne givet meddelelse om det til dommerkontoret – for en halv time siden.*

*MADS: Og hvorfor det?*

*SKJOLD HANSEN: Fordi jeg mener, den hviler på et for løst grundlag, af bysladder og misforståelser – med hensyn til Omegnsbankens engagement i byrådssekretærens økonomi.*

*MADS: Det sorterer ikke under mig – det kan De fortælle min bror – det er ham, der er direktør for Omegnsbanken.*

*SKJOLD HANSEN: Jeg er desværre afskåret fra at tale med Deres bror – de første to uger.*

*MADS. Og hvorfor det?*

*SKJOLD HANSEN: Han er rejst væk med min datter – de har giftet sig – det kom jo i nogen grad bag på min kone og mig.*

F 177

Mads er overrumplet, men behersker sig.

*MADS: Også på mig.*

*SKJOLD HANSEN: Og jeg elsker min datter – selvom hun altid har gjort, hvad der passede hende.*

*MADS: Ja, vi elsker jo vore børn.*

Skjold Hansen rejser sig, ser kort på Mads på vej ud.

*SKJOLD HANSEN: Netop.*

Mads sætter sig med hovedet i hænderne. Ånder lettet op.

F 178

Algade (nogle dage senere)

Skjold Hansen kommer ud fra banken, går ned ad gaden. Stemme og fodtrin bag ham.

F 179

Lilli Lund løber for at indhente ham.

*LILLI: Hr. Skjold Hansen..*

Hun griber fat i hans ærme. Skjold Hansen ser irriteret på hende.

*SKJOLD HANSEN: Ja, hvad ønsker De?*

*LILLI: De lovede..*

*SKJOLD HANSEN. Hvilket?*

*LILLI: At hjælpe mig.*

*SKJOLD HANSEN: De fik 200 kr. Jeg betalte Deres lys og gasregning.*

*LILLI: Nu tager de huset – i morgen kommer det på tvangsauktion.*

*SKJOLD HANSEN: Hvad kan jeg gøre?*

*LILLI: Men De fik det papir – Godtfred skrev.*

*SKJOLD HANSEN: Det papir – det var uden betydning – og De skal hellere tie stille med det Deres mand skriver - - ellers..*

*LILLI: Ellers hvad?*

*SKJOLD HANSEN: Ellers kan De meget nemt risikere en sag for bagvaskelse. Var De hellere Deres mund.*

Lilli holder en handske op for den omtalte mund, ser forfærdet ud. Griber ham i ærmet.

*LILLI: Jamen hvad skal jeg gøre?*

*SKJOLD HANSEN: I Deres sted, ville jeg forsvinde ud af Korsbæk – hurtigst muligt – farvel.*

River sig løs.

F 180

Lilli står med armen hævet, der hvor hun slap Skjold Hansens frakke. Tæt på hendes stakkels ansigt.

F 181

Jernbanestationen.

Perronen. Varnæs står og venter. Toget kommer ind.

F 182

Jernbanestationen – Perronen.

Ud af anden klasse kommer Maude og Elisabeth, fulgt af konduktøren med bagagen.

Elisabeth hilser først, går derefter hen og følger udlosningen af kufferter.

F 183 Udgår

F 184

Varnæs spisestue.

Maude, Varnæs, Elisabeth ved frokostbordet. Børnene ind, fulgt af Esther.

*REGITZE OG ULRIK: Tak for gaverne.*

*ESTHER: Også fra Laura og mig.*

*MAUDE: I har vel vasket hænder.*

*REGITZE: Åhrrrr – mor.*

*MAUDE: (ser sig glad omkring) Så lyst her er.*

*VARNÆS: Ja, nu kommer foråret – fik du malet noget?*

*MAUDE: Ikke noget særligt. Der foregik hele tiden noget. Gitte og Jørgen blev til sidste uge, så kom der nogen nye – du kender jo Ernst.*

*VARNÆS: Nøh – ikke ret meget, men jeg kan godt forestille mig, at der sker noget.*

*MAUDE: (ler) Så man taber pusten. Hvad er der sket her i Korsbæk?*

*VARNÆS: Ikke noget særligt – alt ved det gamle.*

*ELISABETH: Det lyder ikke godt.*

*REGITZE: Åhrrr – Iben er da blevet gift.*

*MADE: Iben – med tyskeren?*

*VARNÆS. (hastigt) Nej – det..*

*REGITZE: Det var med Ellen og Daniels onkel.*

F 185

Nær Elisabeth – hun lytter.

*MAUDE: Hvem?*

*REGITZE: Den anden bankdirektør.*

Tavshed.

*ULRIK: Hvorfor kan du aldrig holde din mund, Regitze?*

Regitze er klar over, at der er noget galt. Rejser sig og løber ud.

Alle sidder og trykker sig, ser på døren, Regitze forsvandt ud af.

F 187

Elisabeth tager sig sammen.

*ELISABETH: Ulrik, gå ud og hent Regitze – der er ikke noget at være ked af.*

F 188

Varnæs dagligstue (senere)

Maude går rundt og sætter forårsblomster frem på bordene. Varnæs kommer ind.

*MAUDE: Nå, jeg troede du var gået i banken.*

*VARNÆS: Nej jeg kørte bare Elisabeth hjem.*

*MAUDE: Så roligt hun tog det.*

*VARNÆS: Med Elisabeth ved man aldrig.*

*MAUDE: Nu er der i hvert fald kommet en ende på det – Det måtte vel også ske før eller siden.*

*VARNÆS: Og du selv?*

*MAUDE: Jeg har et glimrende. Ernst virker som en kur – Man kan slet ikke komme til at fejle noget, når han er i nærheden.*

*VARNÆS: Og alligevel kom du hjem.*

*MAUDE: Ja.*

*VARNÆS: Tak, Maude.  
Det var tappert af dig.*

*MAUDE: Tappert? Næh, det var nok snarere fordi jeg manglede mod til at blive væk  
(vender sig mod ham) Men sådan bliver man nok af at bo for længe i Korsbæk – man tør ikke rigtig.. Men noget har jeg da lært.*

*VARNÆS: Af Ernst Nyborg.?*

*MAUDE: Ja, men også af dig. – Jeg må også hellere se at få pakket ud. (vender sig og går mod døren)*

*VARNÆS: Maude vent. – Der er noget jeg hele tiden har villet spørge om.*

*MAUDE: Om hvad?*

*VARNÆS. Om du har tilgivet mig?*

*MAUDE: Ja – Vi taler aldrig mere om det*

*VARNÆS: Alt kan blive som før?*

*MAUDE: (vender sig i døren)*

*Meget kunne nok blive helt anderledes – Hvis vi tør.*

F 189

Elisabeths lejlighed.

Aften. Elisabeth trækker gardinerne for, sætter sig til klaveret. Spiller sin Mozart-melodi. Ser lidt forbavset ud, da det ringer på døren. Rejser sig. Går ud og lukker op.

Den åbne dør. Dr. Hansen står der med sin cello.

*DR. HANSEN: Jeg hørte, De var kommet hjem.*

*ELISABETH: Ja, som De ser.*

*DR. HANSEN: Så jeg tænkte - - der var måske brug for en læge – jeg tog medicinkassen med...*

S L U T.